год. II брой 18. ШУМЕНСКА

Шуменъ, 20 Януарий 1931 год.

Издава: редакц. комитетъ

Редакторъ: Др. П. Инджевъ

ЗЕМЛЕДѢЛСКА МИСЪЛЬ

Народенъ вестникъ за култура, кооперативъмъ и общественъ животъ.

Адресъ: в. „Земледѣлска Мисъль“ ул. Графъ Игнатиевъ № 995, гр. Шуменъ.

Абонаментъ: за год. 40 л., за 6 мес. 25 л.

Брой 1 левъ.

Тежко положение

Само коренни мерки ще помогнатъ

Стопанската криза е повсемѣстна, съ нея следва и финансовата. Гдѣ по вече, некъде по малко, но въ България я почустваха и чустватъ всички, освенъ банкерите, голѣмитѣ търговци, спекуланти, виши чиновници и индустриялци. И като се има предвидъ че тия последните сж управницитѣ, ще се съгласимъ че за насъ народа, спасението е въ самитѣ насъ.

Правителството на сговора се лови вече за сламката.

Съ одръшкитѣ отъ чиновническитѣ заплати, отъ пенсиитѣ, съ закупуване на храни за изплащане данаци и готвения новъ заемъ за кооперациитѣ, а той ще бжде държавенъ, за които замина Ляпчевъ въ Женева, държавата ще стане зависима на чуждите капитали.

Преди години, всички загрижени за държавнитѣ и народни интереси посочиха на сговора че народняшката му кла сова стопанска и финансова полика ще заведатъ до опропостжване на стопанството и държ. финансии. И това що е въ България, никаде го нема.

Предстоятъ промени въ управлението. Сега сме въ разгара на политически смени и пазарлжци.

Залагалкитѣ, партизански машинаци, котерийни смѣтки не правятъ промени а залъгватъ. Безъ участието на самия народъ промени не може да има. Най после днешната противонародна власъ, ще отстъпи подъ напора на народното негудуване на една широко коолиционна власть.

Др. П. Инджевъ

НАРОДЪ

и интелигенция

(Писмо отъ село).

Кризата е ужасна. Тя върви съ гигантски крачки и тъпче всичко що срещне на пжтя си. Най-първо съ голѣма тяжесть се стовари върху оголения гръбъ на нашия беденъ селянинъ. Голѣмата, въобще стопанска криза, засѣгна нашата бедна земя и ни разкри ранитѣ на лошата организация на нашето земледѣлско стопанство. Това е голѣмата причина за малко използуваната радость отъ нашия трудолюбивъ селякъ. Наистина земята ни е достатъчна за да ни задоволи, но не я използваме добре.

Много сж причинитѣ за недоброто използване на земята. Най-главното е, че нашия селякъ е останалъ твърде назадъ въ развитието си. Не е неграмотността—у насъ грамотността е голѣма, това още не е достатъчно. Селякътъ не трѣбва да спира образованието и самообразованието си, но не трѣбва да бжде забравенъ отъ другитѣ, защото той е на когото разчитатъ всички. Първиятъ интелигентенъ човѣкъ въ селото— учительтъ — трѣбва да бжде винаги въ контактъ съ селянитѣ, — учительтъ, на когото трѣбва да се възлага тази тяжесть.

Кжде сж агрономитѣ, ветеринаритѣ, лѣсовъдитѣ, и мн. други? Какво сж направили тѣ?... Като изключимъ първитѣ, другитѣ сж останали съвсѣмъ чужди къмъ тия, отъ които се иска твърде много — тия които крепятъ търговията и индустрията.

Нашия уменъ природно селякъ, трѣбва да бжде просвѣтенъ, за да догони другитѣ напреднали народи. — Неговия умственъ кржгозоръ трѣбва да бжде разширенъ и интереса му къмъ полезнитѣ за живота знания възбуденъ.

Всѣкой бѣга отъ него, но всѣкой приказва за него. Не спиратъ да оплакватъ селото, не се насищатъ да пълнятъ колонитѣ на вестницитѣ...

Тия, които най-много приказватъ и оплакватъ селото най-много странятъ. Дошло е, обаче, време, да се доближимъ до него. Една последователна работа и не следъ много години ще имаме много издигнато село.

Така само ще оправдаятъ интелигентнитѣ знанията и претенциитѣ, когато народа ги почувства непосредствено и оцени. Времената сж тежки, мѣстото на интелигенцията е средъ народа.

П. Гочевъ.

ХРОНИКА

Вестника ни се намира въ голѣмо материално задруднени, за да излиза редовно издължавайте си абонамента, подкрепете „Земледѣлска Мисъль“ защото той живѣе съ вашите болки и нужди.

Пращайте кратки статии и дописки, пишете за нуждитѣ и теглата въ село.

Поводъ да напишемъ настоящето е годишния отчетъ на окржж. читал. съюзъ—Шуменъ. Отъ отчета се вижда че въ окржга имаме всичко 168 читалища. По околии—Шуменска 35. Поповска 40. Н. Пазарска 31. Прѣславска 22 Ос. Пазарска 12. Най главната задача на съюза е да ратува развитието и напредъка на читалищно-библиотечното дѣло въ окржга. Предъ насъ е картината на нашето читалищно движение, което неспирно расте и върви все напредъ, макаръ и подъ опеката и зависимостьта на Министра на просвѣщението. Съ право и безъ преувеличение може да се каже, че следъ училищата читалищата днесъ спомагатъ да се продължи самообразованието на народа. Да работимъ за проовѣтата на тоя народъ, значи да градимъ бавно, но сигурно нашето свѣтло бждаще. Нека всѣки работи неуморно, макаръ непризнатъ отъ никого, съ съзнание че чрезъ просвѣта и култура се работи за благоденствието на народъ и държава. Трѣбва твърдо да вѣрваме, че не ще бжде далечъ деньтъ, когато и българитѣ ще можемъ да съперничимъ на Дания, Швеция и Финландия.

Министерския съветъ е взелъ рѣшение, да се отпусне пенсия на Димитъръ Драгиевъ единъ отъ основателитѣ на Б. З. Н. Съюзъ и бившъ м-ръ.

Археологическото д-во „Български старини“ въ Шуменъ излиза съ отчетъ за 1930 год. Отчета главно разглежда дѣйностьта му по разкопкитѣ на Плиска, Мадара и Преславъ. Както е известно правятъ се голѣми проучвания и разкопки на тия старинни селища, дълго време изоставени, отъ времето разрушавани. Всѣки народъ се гордѣе съ своето минало; нека запазимъ и изучимъ старинитѣ.

Приятно ни е да съобщимъ че Гочо Стояновъ и г-ца Димка Кралева се сгодиха на 11 I т. г. въ с. Чанакчи—Ново Пазарско.

На 25 т. м. ще има учителска конференция въ с. Войвода—Н. Пазарско.

Въ разговоръ съ Началника на Земледѣл. банка ни заяви: Чакаме всѣки моментъ нареждане за закупуване на храни; Ще се закупува чрезъ кооперациитѣ и търговци. Никакво подобрение и помощь нѣма да почувства земледѣлеца, защото бирницитѣ събиратъ и нѣма да оставятъ данаци—храните се продаваха за неутложни нужди ще продава тозъ който има. Правителството ще си сбере данъцитѣ, за да си посреща нуждитѣ и нищо повече.

На 19 т. ще говори на публично събрание въ Шуменъ Ст. Цановъ и на 20 т. м. въ Преславъ.

Поща *Ст. Ив. Ненову*, ще го имамъ предвидъ за въ бждаще. *Етиенъ*. Слабо по стилъ и неиздържано технически, съ трудъ ще превъзмогнете. *Беднякъ Чичо*, Добри мисли има нахвърлени, по нѣмане мѣсто остава. *Р. Тодорову*, пращайте кратки — ще го помѣстимъ.

в. „Шуменски вести“ съобщава за произволи на власта за разтуряне на общинскитѣ съвети въ с. Ришъ, Кюлевча и др. Нали изборитѣ наближаватъ, трѣбватъ послушни кметове.

Редовенъ автомобиленъ реисъ подържа между Шуменъ Н. Пазаръ и с. Дживелъ опитния шьофьоръ Божанъ Тодоровъ.

Отъ вчера започна дѣлото на Дочо Узуновъ, който изби сждиитѣ.

На в. Зора сж обявили бойкотъ работницитѣ, понеже давалъ неверни информации за Съветска Русия и раздухва страститѣ за изтъпления. Зора минава за близъкъ до средитѣ около Ляпчевъ.

На 16 януарий се навършиха 11 год. отъ забряната на алкохола въ Америка. Този день се чествува отъ Българ. въздържателно движение като День на трезвата победа.

На 17 т. м. вечерьта се даде концертъ отъ голѣмия оперенъ певецъ Петъръ Райчевъ.

Внимание.

ТЪРСЯТЪ СЕ **ДВЕ ШАЙБИ (пълна и празна) за мелница — насрещна за газоженъ моторъ диаметъръ 1·80 м., на главината отвора 8 см.**

Споразумение при **Атанасъ Чолаковъ гр. Н.-Пазаръ.**

Какво е заложила България

до сега

За разнитѣ видове заеми отъ 1902 г. до днесъ сме заложили следнитѣ държавни приходи:

1) 5 на сто 1902. Бандеролния данъкъ върху тютюна. 2) 5 на сто 190[illegible] Гербовия налогъ. 3) 4 и пол. на сто 1907. За гаранция на заема отъ 1906 година служи излишъка отъ приходитѣ на бандеролния данъкъ върху тютюна и гербовия налогъ, следъ като се покрие напълно службата по заемитѣ отъ 1902 и 1904 год. 4) 7 на сто 1927. Акцизъ върху спирта и разни мѣстни и иностранни питиета, сода и лимонада. Акцизъ върху сольта и разни мѣстни и иностранни стоки. Продажба на кибритъ. 5) 4 и пол. на сто 1928. Мита на вносни стоки. Мита отъ износни стоки и процентовъ сборъ. 3 на сто върху стойностьта на изнесенитѣ стоки (девизни удръжки). Магазинажъ, статистическо право и такси събирани отъ митницитѣ.

Много трудно ще можемъ да си отговоримъ на въпроса: какво не сме заложили? Ако нѣщо е останало не заложено — сговористкото правителство, ще се постарае за това.

Братски Трудъ

Шапкарница Братски „ТРУДЪ“

Изработва по поръчка разни фасони формени **шапки** — офицерски, ученически, железничарски, дѣтски разни фасони, **каскети** отъ разни цветове, които ще намеритѣ готови въ голѣмъ изборъ на **ниски цени** само при

„Братски Трудъ“

Братски Трудъ

Избирателни права
на жената

Отъ известно време се повдига въпросъ за даване политически права на женитѣ. Ние сме горещи привърженици на тая идея. Жената е приравнена въ всѣко отношение съ мжжа. Както въ полето на физическия, тъй и на умствения трудъ, тя е заедно съ него. Днесъ жената изпълнява и онази работа, която до скоро се смѣташе за право и дългъ на мжжа. Нѣщо по вече: днесъ жената въ Русия изпълнява и военна повиность. Значи тя взема еднакво участие въ производството на материални и духовни блага и въ отбраната на отечеството. Презъ време на войната Българската селянка показа своята зрелость съзнание и издържливость. Следователно жената и мжжа трѣбва да иматъ не само еднакви задължения, но и еднакви гражденски и политически права.

Имаме още и следнитѣ съображения да искаме политически права за женитѣ. Жената е съ по милостиво и нежно сърдце. И въ днескашната епоха на борби за демокрация, миръ и социялна правда, жената трѣбва да застане въ първитѣ редици на борбата. Въ онези страни, кждето женитѣ иматъ равни и еднакви права съ мжжетѣ, като Англия, Чехославия, Германия и другаде, политическитѣ борби сж много по леки. Въ насъ даване права на женитѣ е отъ огромно значение, защото ще се подсили и закрепи демокрацията, защото жената по душа е демократична. У насъ женитѣ сж лишени отъ религиозенъ и сектански фанатизъмъ който би ги тикалъ къмъ консервативнитѣ партии, а като свободни гражданки ще вървятъ следъ миротъ, свободата и правото.

Това кара известни среди да искатъ политически права само за образованитѣ жени, защото тѣ излизатъ само изъ заможнитѣ среди и ще подържатъ сами оная политика, която защитава интереситѣ на богатитѣ. Ако у насъ се създаде законъ за граждански и политически права на женитѣ, трѣбва на първо мѣсто да се има предъ видъ нашата селянка, защото тя носи всички добродетели на нашия народъ и нейното участие ще гарантира развитието на нашата демокрация и съ своя моралъ ще възроди цѣлия обществен животъ. Много слабо е твърдението че ако и се дадатъ права, не ще може да си служи съ тѣхъ. Селянката бѣше героиня въ борбата за нашето освобождение; презъ време на войната, тя подържаше цѣлия производственъ процесъ въ земледѣлското стопанство. А това говори за едно голѣмо съзнание за дългъ. И наистина съ какво селянина превъзхожда селянката, за да има само той политически и граждански права? По горнитѣ съображения ние искаме граждански и политически права за всички жени безъ разлика тѣхното образование и материално положение.

Др. П. Инджевъ

Какъвъ доходъ даватъ кокошкитѣ.

Една малка и проста смѣтка, която заслужава да се направи отъ всѣки земледѣлецъ.

100 декара ниви които струватъ срѣдно 200,000 л. засѣяни съ жито, ечемикъ, ржжъ, царевица и други житни култури, даватъ годишенъ доходъ срѣдно по 100 кгр. на декаръ или всичко 10,000 кгр. зърнени храни, които продадени по 2 лв. кгр. даватъ доходъ (20,000) двадесетъ хиляди лева.

100 кокошки, които струватъ 3,000 лв. даватъ годишно срѣдно по 100 яйца, или всичко 10,000 яйца — процадени по 2 лв. даватъ доходъ (20.000) двадесетъ хиляди лева.

За изхранването на 100 кокошки е необходимо годишно около 150 крини зърно, т. е. точно толкова колкото ще се хвърли за засѣването на 100 декара ниви (съ пшеница, ечмикъ, овесъ, ржжь и други).

Нека всѣки стопанинъ да прецени и си направи заключението.

Птицевъдецъ.

ВНИМАНИЕ!

Димитъръ Бобадовъ

ул. Славянска подъ читалище „НАПРЕДЪКЪ“ гр. Шуменъ.

Отбийте се въ СКЛАДА на МЕБЕЛИТѢ отъ прочутата фирма **(БР. ГАБРОВСКИ!** за таблени и месингови МЕБЕЛИ, КРЕВАТИ, СТОЛОВЕ и др

ВЕЛКО Д. КАРАКАШЕВЪ

Търговия съ шевни, земледѣлски и индустриялни МАШИНИ.

гара КАСПИЧАНЪ.

Бонбонена работилница „ЯГОДА“

ЦВѢТКО КУЛЕВЪ & С-ие, Нови-Пазаръ

Съобщавамъ на всички бакали, бозаджии, кафеджии и др. че имаме на складъ всички видове халви, бонбони, карамели, небетъ захаръ, пейниръ шекеръ, различни локуми и др. **захарни изделия.**

Посетете за да се уверите въ качеството и евтенитѣ цени.

Съ почитание: **Цв. Кулевъ & С-ие** — Н.-Пазаръ.

ШИВАШКО АТЕЛИЕ „Дерниеръ-Модъ“

Борисъ Бояновъ и Юрданъ Иосифовъ

изработватъ всички видове мжжки и дѣтски дрѣхи и разполагатъ съ български и европзйски ПЛАТОВЕ на износни цени въ **гр. Н.-Пазаръ.**

— ПОСЕТЕТЕ за да се УВѢРИТЕ. —

НЕВѢРОЯТНО, НО ФАКТЪ!

Само до 25 февруарий 1931 год,

Земледѣлци, искате ли да се снабдите съ ефтини и доброкачествени и отъ добри сортове

семена, облагор. лози и овощни дръвчета,

направете си поржчкитѣ още отъ сега **при агрономното бюро СТ. БОЛИЕВЪ—Русе,** ул. Дондуковъ—Корсаковъ № 41

Цѣнитѣ сж намалени почти съ 50%, а именно:

Люцерна вмѣсто 60 лева само 35 лв. килограма.
Кръмно цвекло „мамутъ“, вмѣсто 70 лв, само 38 лева.
Райграсъ английски (за паркове) вмѣсто 80 лв. само 40 лв.
включително пощенски разноски.
ЛОЗИ: Афузъ-Али вмѣсто 8 лв. само 6 лв.
Димятъ вмѣсто 6 лв. само 4 лв.
Овощни дръвчета по 18 лева.

Сжщо се продаватъ оказионъ, малко употрѣбявани: 1 газовъ моторъ 10—12 к. сили на колела съ покривъ форгелеге, 2 маховика вмѣсто 65.000 лв. само за 35,500 лв.: 1 сноповрзачка „Диринг“ вмѣсто 40,000 лв. само за 14,500 лв.; 1 сеячка „Шулцъ“ вмѣсто 12,000 лв. само за 7,500 лв.; една сѣячка нова за 8,800 лева.

Отговаря се само на сериозни купувачи, които приложатъ 2 лв. марка за отговоръ. Ценитѣ на семената се разбиратъ за количеството не по малко отъ 3 кгр., а за повече отъ 20 кгр. се прави 5% отстжпка. Ценитѣ на лозитѣ се разбирвтъ за поржчки най малко на 100 броя.

Поржчкитѣ се изпълняватъ само срещу предварително изпратена сума, но не и съ наложенъ платежъ.

ВАЖНО за всички бакали и кооперации

Съобщавамъ на всички бакали и потреб. коопер., че могатъ да се снабдятъ съ доброкачествена **боя** за **обуща** отъ работилницата за бои на **Ст. Карастояновъ** въ **гр. Н.-Пазаръ.**

— Цени подъ КОНКУРЕНЦИЯТА. —

Съ почитание: **Стоянъ Карастояновъ** — гр. Н.-Пазаръ.

Хиню С. Хиневъ Н.-Пазаръ

Съобщава на многобройнитѣ си клиенти, че въ склада си разполага съ

сухи Романски И Български чамове дъски

Готови дюшемета, **Железария:** гвоздеи, галванизирана ламарина, брави, ангропати, ментешета, дръжки за скринове, гардиропи, циментъ гранитоидъ, **безиръ** и **бои** пъленъ асортиментъ.

Нашитѣ учители

Д-ръ Райко Ив. Даскаловъ

Роденъ въ 1885 въ с. Б. Черква — Търновско. — убитъ въ засада на 28 Августъ 1923 год. въ Прага — Чехославашко).

Седемъ години отъ тогава! Седемъ години тежки и неспокойни — пълни съ умраза преминаха като стихийна мълния надъ роднитѣ полета. Седемъ черни страници се прелистиха въ политическата ни история на звѣрски политически убийства. Тамъ е записано между галерията многото избитй държавни мжже и съюзни водачи името на селския плебей, на великия съюзенъ водачъ — Д-ръ Райко Даскаловъ.

Нему бѣше сждено да изпие горчивата чаша на Хуса— далечъ отъ своята родина — България, която той тъй много любеше и обичаше. Куршума на наеменъ братоубиецъ затвори пламенния погледъ на бурния селски плебей и герой за да не види вече роднитѣ полета и балкани; да не види никога вече своитѣ унижени другари и братя; да не чува стенанията и плача на своя беденъ и нещастенъ народъ.

Кой бѣше Райко Дасколовъ? — Златната уста на Б. З. Н. С. смѣлъ борецъ въ политическото полестражение; даровитъ и пламенъ ораторъ отъ първа величина; мъдъръ държавникъ съ европейска извѣсность и популяренъ съюзенъ водачъ. — Смѣлъ реформаторъ; наблюдателъ политикъ въ критическитѣ моменти на държавата и Съюза — остроуменъ, — съобразителенъ — ето какво бѣше Д-ръ Райко Даскаловъ.

Рѣдко се раждатъ и създаватъ подобни „великани или веднажъ се раждатъ и умиратъ.

Покойния Ал. Стамболийски бѣше душата на съюза и управлението — Д-ръ Р. Даскаловъ бѣ неговата дѣсна чиличена ржка и крилата на тази бѣзсмъртна душа. Самъ бѣше министеръ на В. Р. и Н. Здраве.

По-вече отъ двадесетъ години Райко работи надъ съюзната честь. Той бѣше кристалната мисъль и чистата съвесть на Б. З. Н. С. Той вдигна гласъ. „Борба за земя“. И заключи: Земята трѣбва да принадлежи на тия, които я работятъ.

Райко Даскаловъ дълбоко вѣрваше, че работното селячество въ България ще бжде поставено при добри условия на животъ, когато се премахнатъ въ страната класовитѣ сътресения и земята се даде на тия, които се нуждаятъ отъ нея, като се премахне землевладението и написа между другото на голѣмата съюзна плакарда съ огнени букви „**Борба за земя!**“

Рожба на селската хижа, Райко вкуси отъ горчивитѣ селски тегла и неволи, които бѣха дълбоко запечатани въ неговата борлива душа; той ги не забрави дори и тогава когато сжюза го постави министеръ: тѣ му бѣха пжтеводна звѣзда при изпълнение на своя обществен и държавнически дългъ. За тѣхъ той често ни говореше съ прискърбие и тжга.

Стари и млади здружени земледѣлци, вашата кжща не бива да остане безъ портрета на Райко Даскаловъ. Съхранетѣ въ вашитѣ сърдца трохитѣ отъ живота, дѣлото и борбата на този великъ човѣкъ, който израстна между насъ, — страда и стана жертва за нашето добро! Да снемъ шапки предъ свѣтлия образъ на Райко Даскаловъ!

Чиито животъ бѣше буря, примеръ и борба!

Ж. Илиевъ.

Четете в.
„ЗЕМЛЕД. МИСЪЛЬ“

Шуменъ, Печатница „Сп. Поповъ“ 10 — 1931.